

W sprawie ubezpieczenia dochodzą nas z rozmaitych stron zapytania, jak powinni sobie postąpić ubezpieczeni w obcych towarzystwach względem tychże z powodu rozporządzenia Komisarjatu N. R. L. z dnia 25. sierpnia r. b. zabraniającego obcym towarzystwom dalszej działalności.

Otóż wedle wspomnianego rozporządzenia przedstawia się sprawa następująco:

Aż do czasu ustalenia ostatecznych warunków udzielenia koncesji zagranicznemu przedsiębiorstwu, niewolno obcym towarzystwom zawierać nowych umów w dziale ubezpieczenia na życie, od ognia, od kradzieży z włamaniem, od wypadków, od odpowiedzialności prawnej i od szkód wodociagowych.

Do ubezpieczeń tego rodzaju należy także ubezpieczenie stogów od ognia, które wedle warunków dodatkowych dla rolnictwa towarzystw ubezpieczeniowych winny być oddzielnie podane do ubezpieczenia, o ile nie są objęte osobną umową przez ubezpieczenie plonu rocznego w budynkach gospodarstwa, lub o ile stoją dłużej w polu niż tydzień, licząc od chwili stawienia ich.

Również niewolno obcym towarzystwom pobierać składki (premji) za ubezpieczenie z wyłączeniem ubezpieczeń na życie, jeżeli składka płatna jest po trzech miesiącach od wejścia w życie traktatu pokojowego z Niemcami. Takowe nastąpi trzy miesiące po ratyfikacji pokoju przynajmniej przez trzy wielkie mocarstwa Koalicji n. p. Anglię, Francję, Włochy lub Amerykę. Jeżeli więc przyjmujemy jako dzień dopełnienia ratyfikacji 31. b. m. to niewolno zacząwszy od 31. stycznia pobierać obcym towarzystwom dalszej składki i wszelkie ubezpieczenia upadają z dniem płatności składki w obcych towarzystwach. Każdy więc obywatel w obrębie obszarów podlegających powyższemu rozporządzeniu naszej Naczelnej Władzy niechcący pozostać nadal bez opieki ubezpieczenia, winien skutecznie takowe w jednym z krajowych towarzystw.

Natomiast dozwolonem jest obcym towarzystwom aż do upływu owych trzech miesięcy po ratyfikacji pokaju tak pobierać wszelkie płatne składki jak też odnawiać kończące się ubezpieczenia i przymować do ubezpieczenia, czyli podwyższenia dotychczasowej sumy ubezpieczeniowej. Nie uszczupla to jednak prawa ubezpieczonych, oddania już teraz podwyższenia sumy ubezpieczenia krajowemu towarzystwu. Każdy ubezpieczony może więc i teraz już oddać sumę o którą życzy sobie podwyższyć swoje ubezpieczenie w obcych towarzystwach, jednemu z krajowych, czyli polskich towarzystw. Poleca się jednak, żeby ubezpieczeni ze względu na rychłe ustanie dalszej działalności niemieckich towarzystw, w jak największej mierze korzystali z przysługującego im prawa i oddawali wszelkie ubezpieczenia które im wolno im rozporządzać w ręce polskich towarzystw.

Powstaje teraz pytanie, jak mają się zachować ubezpieczeni na wypadek, gdyby odstąpiły niemieckie towarzystwa swoje ubezpieczenie jednemu z krajowych towarzystw.

Otóż umowa ubezpieczeniowa obowiązuje li tylko te osoby, które ją ze sobą zawarły, a więc dotychczasowe towarzystwa i ubezpieczonego. Żaden ubezpieczony nie jest więc zniewolonym uznać odstąpienia swego ubezpieczenia jakiemuś innemu towarzystwu, lecz może nadal trzymać się swego dotychczasowego towarzystwa, póki umowa z tem zawarta nie zgaśnie w myśl omówionego powyżej rozporządzenia naszej Naczelnej Władzy. Zaleca się wogóle wszystkim ubezpieczonym przestrzeganie wielkiej ostrożności, bo jak dochodzą nas wiadomości, tworzą się u nas przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, o których trudno osądzić czyjem będą pracowały kapitałem i jaką będą dawały pewność ubezpieczonym.

Ze względu na blizki termin ratyfikacji pokoju i prawne skutki, wynikające stąd, wskutek rozporządzenia naszej Władzy dla ubezpieczonych w obcych towarzystwach, zaleca się wszystkim którzy ubezpieczeni są w obcych towarzystwach, aby nie zwlekali z przeniesieniem swoich ubezpieczeń do jednego z polskich towarzystw ponieważ w razie przeciwnym, powstać może dla polskich towarzystw od razu taki nawał pracy, iż nie wszystkie umiarkowanie będą mogły być na czas przy-

W sobotę 25. b. m., wieczorem

kiszki i kiełbasa z bigosem

zaprasza

K. Jankiewicz, Hôtel de France

Kilkanaście pilnych

dziewcząt

począwszy od lat 14 znajdzie zaraz stałe zatrudnienie za wysokim wynagrodzeniem.

B. Roman Murawski, fabryka szczotek.

Zamienioną paczkę

dnia 22. b. m. w pociągu z Kościana do Gostynia odebrać można w Gostyniu, plac Kościelny nr. 3.

Choroby płciowe — leczymy podług — najnowszej metody — (Salvarsan itd.)

Dr. Meyer, p. z. lekarz sztabowy, Gostyń.

3 panów poszukuje

meblowanych pokoi

z całkowitem utrzymaniem.

Zgłoszenia uprasza się do eksped. Oredownika.

Na sprzedaż:

Prawie nowe szory, lekki wóz do pojedynki, postument do rowera, 2 węże, 1 mantel, 1 żelazny piec do gotowania, 1 młoda koza.

Gostyń, Krobska 80.

Dom mieszkalny

na targowisku położony, z podwórzem i ogrodem, jest

korzystnie na sprzedaż.

Blizszych informacji udzieli ekspedycja Oredownika

Kupuję suszony owoc

Leon Grabarski, Gostyń

Telefon 122.

**Ubezpieczajcie się od ognia
w Poznańskim Banku Ubezpieczeń**

pierwszem polskiem towarzystwie akcyjnym ubezpieczeń na ziemiach byłego zaboru prusk.

Tel. nr. 3322 Siedziba towarzystwa: Poznań, Stary Rynek 6 Tel. nr. 3322

Towarzystwo założono przez Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu

Kapitał zakładowy 10 000 000 mk.

--- DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA ---

obejmuje na razie ubezpieczenia od ognia, od kradzieży z włamaniem i od szkód wodociagowych. W przygotowaniu jest dział ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków i od prawno-cywilnej odpowiedzialności

Wnioski na ubezpieczenie przyjmują następnii panowie:

Wład. Stachowski (Bank Pożyczkowy, Gostyń)
Léon Jankiewicz Gostyń Rynek 6

Prasowana

Słomę

do natychmiastowej i późniejszej dostawy w ładunkach wagonowych kupuje

po **najwyższych cenach** franko stacji załadowania

Dom Rolniczo Handlowy JAN S. GÓRECKI w Gostyniu

Telefon Gostyń nr. 37   Adr. telegr.: Janesgo.

KARTOFLE

kapustę, marchew czerwoną, żółtą, białą, wykę, peluszkę, rzep, mak, proso, siemię lniane prasow. oraz lnianą słomę, siano itd.

kupuje po najwyższych cenach

Rolnik w Gostyniu

TELEFON 56.

Przy odstawie rzepiu i siemienia lnianego dostarczamy korzystnie kuch.

Ziemniaki

marchew, kapustę, brukiew, mak, rzep, czerwone buraki prasowaną słomę i siano

kupuje po najwyższych cenach i prosi o laskawe oferty

Dom Rolniczo Handlowy JAN S. GÓRECKI

Telefon Gostyn nr. 37   w Gostyniu.   Adr. telegr.: Janesgo

Ogłaszajcie w „Oređowniku!”

Ogłoszenia w Oređowniku są skuteczne

Buraki pastewne

do natychmiastowej dostawy w ładunkach wagonowych kupuje

„Ceres“ Bank Zbożowy Tow. Akc.

(Leszno) w Osiecznie.

Adr. telegr. „Ceres“.

Otworzyłem filję

w Warszawie

Senatorska 26
telefon 305—27

Kupuje

SIANO I SŁOMĘ

po najwyższych cenach rynkowych, również stawiam do dyspozycji: **maszynę do prasowania i drut.**

Laskawe oferty na wszystkie nieobjęte aresztem produkta rolne przyjmuje

J. PRIWIN, hurtowny skład słomy i prasownia słomy

Berlin-Poznań-Warszawa-Wrocław, tel. nr. 3297 i 3062, pl. Wolności 11.

Ich habe in

Warschau, Senatorska 26, Telef. 305=27
eine Zweigniederlassung errichtet. — Ich bin Käufer für:

Stroh und Heu

zu höchsten Marktpreisen und stelle auf Wunsch Strohpressen und Draht zur Verfügung.

Angebote auch in allen anderen beschlagnahmefreien landwirtsch. Produkten erbeten.

J. PRIWIN, Strohgrosshandlung und Strohpresserei

Berlin-Posen-Warschau-Breslau. Telefon Nr. 3297 u. 3062, plac Wolności 11.

Telegramm-Adresse: Strohprin

Telegramm-Adresse: Strohprin

Kartoffeln

Möhren, Weißkohl, Kohlrüben,
Kaps, rote Rüben, Mohn,
Preßstroh und Heu

kauft und bietet um Offerten

Dom Rolniczo Handlowy **JAN S. GÓRECKI**

Telefon Nr. 37 Gostyn Telegr.-Adr: Janesgo

Geld in jeder Höhe, mon. Rückzahlung, verleihen sofort
H. Blume & Co., Hamburg 5.

Futterrüben

zur sofortigen Lieferung waggonweise

kauft

„Ceres“ Bank Zbożowy Tow.-Akc.,

(Leszno) jetzt in Osieczna,

Telegr.-Adresse: „Ceres“

Kaufe Dörrobst

Leon Grabarski, Gostyn

Telefon 122.

Eine fast neue Gitarre

für 100 Mk. zu verkaufen. Wo? sagt die Geschäftsstelle dieses Blattes.

Wer erteilt Anweisungen in Buchführung?

Meldungen an die Expedition dieses Blattes.

Geschlechtskranke

behandelt nach neuesten Verfahren (Salvarsan etc.)

Dr. Meyer, Stabsarzt a. D. Gostyn.

Stotterer

erhalten umsonst Broschüre. Die Ursache des Stotterns und Beseitigung ohne Arzt und ohne

Lehrer sowie ohne Anstaltsbesuch. Früher war ich selbst ein sehr starker Stotterer u. habe mich nach vielen vergebl. Kursen selbst geheilt. Bitte teilen sie mir Ihre Adresse mit. Die Zusendung meines Büchleins erfolgt sof. im verschl. Kuvert ohne Firma vollst. kostenl. **L. Warnecke, Hannover, Friesenstr. 33**

Press-Stroh

in Waggonladungen zur sofortigen oder späteren Lieferung kauft

zu den höchsten Preisen

franko Verladestation

Dom Rolniczo Handlowy JAN S. GÓRECKI - Gostyn

Telefon Gostyn Nr. 37 Telegr.-Adr. Janesgo.

Oređownika pow. gostyńskiego

Nr. 144.

Sobota, dnia 25. października 1919.

Rok 1.

Wszystkim wyjeżdżającym do Niemiec zwraca się uwagę na to, że przepustki prędzej nie mogą być udzielone, aż nie udowodnią, że zapłacili zaległe podatki.

Gostyń, dnia 23. października 1919.

Starosta.
Dabiński.

Podług § 1 rozporządzenia Komisarjatu N. R. I. z dnia 15. 4. r. b. nie wolno zatrudniać pomocników, uczni i robotników w niedziele i uroczyste święta. Odmienne od tego przepisu przysługuje mi prawo zezwolenia na zatrudnianie pomocników, uczni i robotników w 10 takich niedziel (dri świątecznych) w roku, co do których wymagają tego wyjątkowe warunki. Wnioski o udzielenie tego zezwolenia należy do mnie kierować.

Wykroczenia przeciw powyższemu rozporządzeniu podlegają grzywnie aż do 3000 marek w drodze administracyjnej.

Gostyń, dnia 23. października 1919.

Starosta. Dabiński.

Podział nafty.

Na odcinek 8 karty na petroleum wydawać będą tutejsi kupcy 1 1/2 litra nafty. Obywatele, którzy mają gaz zaprowadzony, mogą odebrać w ratuszu nr. 1 karteczki upoważniające do zakupu pół litra nafty.

Magistrat.

Podział węgla.

Na kartę opalową Nr. 10 wydawać będzie gazownia jeden centnar węgla kamiennych podług porządku ogłoszonego na słupach.

Wszystkie karty do Nr. 9 włącznie przepadają.

Magistrat.

Das Gostyner Notgeld wird bis einschl. 31. Januar 1920 weiterverlängert.

Gostyń, den 22. Oktober 1919.

Der Vorsitzende des Kreis Ausschusses.
Der Landrat Dabiński.

Es wird darauf aufmerksam gemacht, daß allen nach Deutschland ausreisenden Personen die Ausreiseerlaubnis nicht eher erteilt werden kann, bis sie den Nachweis beigebracht haben, daß die fälligen Steuern bezahlt sind.

Gostyń, den 23. Oktober 1919.

Der Landrat. Dabiński.

1. Die Ausfuhr von Lebensmitteln über die, durch das polnische Heer besetzte Grenze der Provinz Posen ist ohne Genehmigung des Haupternährungsamtes streng verboten und unterliegt nach der Anordnung des Komisarjats der Maczelna Rada Ludowa vom 2. April 1919 einer schweren Gefängnisstrafe.

2. Das Haupternährungsamt erteilt die Genehmigung zur Ausfuhr von Lebensmitteln nur an solche Personen, die

1. aus der Provinz Posen auswandern,
2. Reisen außerhalb der Provinz Posen ausführen.

Im ersteren Falle wird die Genehmigung zur Ausfuhr von Lebensmitteln in gewissen Mengen erteilt, die nach der Größe der Personenzahl der auswandernden Familie festgesetzt werden, im zweiten Falle wird die

Mitnahme von Lebensmitteln nur in solchen Mengen bewilligt, die zur Ernährung während der Reise erforderlich sind.

3. Die Anträge auf Ausfuhr von Lebensmitteln müssen schriftlich bei dem Haupternährungsamt in Posen gestellt werden und zwar unter Beifügung einer behördlichen Bescheinigung aus der hervorgeht, daß der Antragsteller tatsächlich und in welcher Zeit verheiratet bzw. verheiratet, sowie wieviel Personen zu der auswandernden Familie gehören.

Bei Anträgen muß der Antragsteller gleichzeitig angeben, welche Vorräte an Lebensmitteln er besitzt. Gleichzeitig bei Stellung von Anträgen müssen dem Haupternährungsamt und zwar für die Erteilung der Genehmigung zur Ausfuhr von Lebensmitteln Mk. 2,15, für die Erteilung der Genehmigung zur Mitnahme von Lebensmitteln auf Reisen Mk. 1,15 (einschl. Porto) eingekandt werden.

Gostyń, den 23. Oktober 1919.

Der Vorsitzende des Kreis Ausschusses.
Der Landrat. Dabiński.

Petroleum-Verteilung.

Auf den Abschnitt 8 der Petroleumkarte verabsolgen die Käufern Kaufleute 1 1/2 L. Petroleum. Diejenigen Bürger die Gasbeleuchtung eingerichtet haben, können im Rathaus Nr. 1 eine Karte zum Ankauf eines 1/2 Lit. Petroleums ausgehändig erhalten.

Der Magistrat.

Kohlen-Verteilung.

Auf die Brennstoffkarte Nr. 10 verkauft die Gasanstalt einen Zentner Steinkohlen nach Maßgabe des auf den Anschlagtafeln veröffentlichten Verteilungsplanes.

Ungültig sind alle Brennstoffkarten bis einschl. Nr. 9.

Der Magistrat.

(Namaczenia z nr. 141 Oređown.)

Unter dem Rindviehbestande des Gutes Grabonog und der Landwirte Pajzola und Kobaszyński in Gembice ist amtstierärztlich Lungenseuche festgestellt worden.

Zum Schutze gegen die Seuche wird auf Grund des § 18 ff des Viehseuchengesetzes vom 26. Juni 1909 (RGBl. S. 519) mit Ermächtigung des Herrn Regierungspräsidenten folgendes bestimmt:

§ 1.

1. Das Gut und Dorf Grabonog und das Gut und Dorf Gembice bilden je ein engeres Beobachtungsgebiet.

2. Aus dem engeren Beobachtungsgebiet darf Rindvieh nicht entfernt werden. Auch sind das Durchtreiben von Rindvieh und das Durchfahren mit fremden Rindviehgespannen durch das Beobachtungsgebiet sowie der Auftrieb von Rindvieh aus dem Beobachtungsgebiet auf Märkte verboten.

3. Die Ausfuhr von Rindvieh zum Zwecke der Schlachtung ist, wenn die frühestens am Tage vor dem Abgange der Tiere vorzunehmende tierärztliche Untersuchung ergibt, daß der gesamte Viehbestand des Gehöfts noch seuchenfrei ist, von dem Landrat, in Stadtkreisen von der Dispolizeibehörde zu gestatten, und zwar

- a) nach Schlachtplätzen in der Nähe liegenden Orte,
- b) nach in der Nähe liegenden Eisenbahnstationen zur Weiterbeförderung nach Schlachtviehhöfen oder öffentlichen Schlachthäusern, vorausgesetzt, daß diese die

Tiere auf der Eisenbahn oder mit dem Schiffe unmittelbar oder von der Entladestation aus zu Wagen zugeführt werden.

Der Transport nach in der Nähe liegenden Orten, Eisenbahnstationen darf nur zu Wagen oder auf solchen Wegen erfolgen, die von anderem Rindvieh nicht betreten werden. Rindvieh, das in Eisenbahnwagen befördert wird, darf nur nach der auf dem Frachtbrief angegebenen Eisenbahnstation verbracht werden. Ein Entladen oder Umladen unterwegs ist nur insoweit zulässig, als es zur Erreichung des auf dem Frachtbriefe bezeichneten Bestimmungsorte notwendig ist. Die Ortspolizeibehörde des Schlachtortes ist von dem bevorstehenden Eintreffen der Tiere rechtzeitig telegraphisch oder telephonisch zu benachrichtigen.

4. Die Ausfuhr von Rindvieh zu Nutz- oder Zuchtzwecken darf nur mit Genehmigung des Regierungs-Präsidenten erfolgen. Auf den Transport und die Anmeldung der Tiere finden die Bestimmungen des Abf. 2 sinngemäße Anwendung.

§ 2.

Diese Verordnung tritt sofort mit ihrer Veröffentlichung in Kraft.

§ 3.

Zuwiderhandlungen gegen die vorstehenden Bestimmungen werden gemäß § 74 einschl. 77 des Reichsviehseuchengesetzes vom 26. Juni 1909 (R.-G.-Bl. Seite 519) bestraft.

Gostynin, den 16. Oktober 1919.

Der Landrat. Dabiński.

Kronika miejscowa.

— Rezultat głosowania w wyborach do Izby Rzemiosłniczej w mieście naszym.

W niedzielnych wyborach oddano głosów 121 na ogólną liczbę 145 wyborców. Jast to rezultat na ogół zadowalający, jednostki jednakowoż nie poczuwały się do wypełnienia swego obowiązku. Na listę nr. 1 niemiecką głosowało 5 wyborców, na listę nr. 2 polską głosowało 116 wyborców.

— Poznań. Z sądu wojennego. Okrutna zbrodnia była przedmiotem rozpraw sądu wojennego w Poznaniu. Na ławie oskarżonych zasiedli: kapr. Prędkowski, szeregowiec Walski, kapr. Pietrzak, dozorca Kmieczyk oraz żołnierze: Machowiak, Bartkowiak, Karolczak i Korcz. Oskarżonych bronił mecenasi Koszutski, Gąsiorowski, Dr. Krzyżankiewicz.

Rozprawa miała następujące podłoże: W Stęszewie zamieszkiwał nerwowo chory inwalida wojskowy 31-letni Józef Krzyżagórski, dzierżawca sadów owocowych. Tenże zaczął podobno w mundurze oficerskim żołnieczy i kładł od nich okazania wykazów wojskowych. Późatem surowo strzegł swoich sadów przed złodziejami.

W nocy 21. lipca aresztowała Krzyżagórskiego patrol wojskowy i zamknęła pod ratuszem. Dowódca patroli otrzymał od krewniaka aresztowanego Jakóba Krzyżagórskiego 20 marek nagrody z wyrażeniem życzenia: Oby temu bandycie kregi połamali. Po przepiciu nagrody żołnierze powrócili do uwięzionego i wszczęli z nim kłótnie. Zaczęto się znęcać nad nieszczęśliwym przyczem złamano trzy kolby. A na konnie ugódzone go bagnetem, przeszzywając płuca. Dozorca okrył ciało katowanego kołdrą i stanął na jego gardle. Późatem wyniesiono ofiarę na szosę i złożono nad rowem podwyższonym obok kamieni. Tym krwawym wybrykiem dowodził kapral Prędkowski. Krzyżagórski, po odzyskaniu przytomności prosił o wodę. A gdy go do pobliskiego stawku przyprowadzono, kazał Prędkowski doń Bartkowiakowi strzelać. Trupa chciano potajemnie zagrzebać w odludnem miejscu, wskutek trudności przymocowano jednak do ciała kamienie i wrzucono do stawu. Władzy zaś złożyli Prędkowski i Kmieczyk raport, jakoby Krzyżagórski był się ratował ucieczką.

Po całodziennych rozprawach sądowych przewodniczący major Chłapowski ogłosił jeszcze o 12 w nocy wyrok skazujący Prędkowskiego i Pietrzaka na

śmierć, wykluczenie z wojska i utratę praw obywatelskich. Walskiego i Wachowiaka skazano każdego na 10 lat domu karnego a Kmieczyka na 15 lat. Karolczyk i Korcz otrzymali po 5 lat domu karnego.

Od Redakcji.

(Monitor!) List Pański odebraliśmy i uważamy uwagi za słuszne, niestety umieścić go nie możemy, ponieważ brak podpisu, anonimowy wędrują zwykle do kosza. Tą razą zrobimy wyjątek i przedłożymy go osobom, do których się uwagi odnoszą. Zresztą dementi to nadślać było trzeba Kurjerowi i Orędown. Poznańskiemu, które to pisma areymadze bzdurstwa „Kajeta“ umieściły.

Poszukujemy cieśli

do robót betonowych przy Cukrowni w Miejskiej Górze.
Towarzystwo Robót Inżynierskich z Poznania.

Zgłoszenia na budowlę u podmiurza Koterskiego.

**Polskie kwitarjusze podatkowe :-
Repartycje podatków komunalnych
Repartycje podatków szkolnych :-**

poleca

Drukarnia „Orędownika“ w Gostyniu.

Offerieren Sauerkohll,
saure Gurken, Citronen.
Wir kaufen größere Posten
Weißkohll.
Posener
Sauerkohllfabrik
u. Gurkeneinlegerei
G. m. b. H.
Posen, Nordstr. Tel. 3651.

Oferujemy kapustę,
kiszoną, ogórki,
kiszone, cytryny.
Kupujemy większe ilości
kapusty białej.
Poznańska Fabryka
kiszonej kapusty
i ogórków T. z. o. p.
Poznań, ul. Północna
telef. 3651.

Flügel
und
Pianinos

eigenen Fabrikats sowie
erste Vertretungen,
Harmoniums
verschiedener Fabriken
in grosser Auswahl
Carl Ecke

Posen, Viktoriästr. 19.
Pianofortefabrik u. Gross-
handlung. — Gegr. 1843.
Königl. Pr. Staatsmedaille.
15 Ausstellungsmedaillen.

**Drukarnia
Orędownika
w Gostyniu**

poleca:

Struny na skrzypce

od najtańszych
do najdroższych
w wielkim wyborze.
Artykuły biurowe
i szkolne.

Kwitarjusze podat-
kowe, listy repar-
tycyjne.

Wykonuje wszelkie druki
szybko, gustownie i po
cenach umiarkowanych.